

**Forslag til: Inatsisartutlov om forbud mod forundersøgelse, efterforskning og udnyttelse af uran mv.**

(Medlem af Naalakkersuisut for Boliger, Infrastruktur, Råstoffer, Justitsområdet og Ligestilling)

**Svarnotat**

(Naalakkersuisoq for Boliger, Infrastruktur, Råstoffer, Justitsområdet og Ligestilling)

**2. behandling**

Naalakkersuisut takker Erhvervs- og Råstofudvalget for den grundige behandling af lovforslaget.

Udvalget har anmodet Naalakkersuisut om at oplyse, hvad beløb på hhv. 145.943.572 kr. og 35.452.315 kr. i et af Naalakkersuisut udleveret bilag angiver. Derudover ønsker udvalget oplyst om rettighedshavere vil kunne kræve disse beløb erstattet af selvstyret, hvis der er tale om afholdte efterforskningsudgifter til et projekt, der bliver berørt af forslaget.

De nævnte beløb angiver efterforskningsudgifter afholdt i årene 2016-2020 af henholdsvis rettighedshavere, der må forventes at blive berørt af forslaget (145.943.572 kr.) og rettighedshavere, der muligvis påvirkes af forslaget (35.452.315 kr.). Der er tale om i alt 2 rettighedshavere fordelt på 3 licenser.

Der er ikke i forslaget fastsat hjemmel til at udbetale erstatning eller anden kompensation til rettighedshavere, som påvirkes af forbuddet mod uran. Naalakkersuisut lægger dermed til grund, at rettighedshavere ikke har adgang til at søge kompensation for afholdte efterforskningsudgifter, selvom rettighedshaverne på baggrund af forslagets gennemførelse ikke vil kunne opnå en udnyttelsestilladelse. Forslaget giver ikke hjemmel til ekspropriation eller udbetaling af erstatning som følge af ekspropriation. Forslaget finder derfor heller ikke anvendelse, hvis det vurderes, at et afslag på en tilladelse ville medføre ekspropriation. Naalakkersuisut er således af den opfattelse, at Selvstyret ikke pådrages erstatningsansvar som følge af forslagets vedtagelse. Dette fremgår også af bemærkningerne til forslaget.

Endvidere ønsker udvalget en begrundelse for, hvorfor Naalakkersuisut ikke har fundet det relevant at lade oplysninger om efterforskningsudgifter fremgå af bemærkningerne til forslaget.

Naalakkersuisut har ikke fundet det relevant af to årsager: For det første giver forslaget ikke mulighed for kompensation for afholdte udgifter. For det andet har rettighedshaverne efter Naalakkersuisuts opfattelse ikke et retskrav på udnyttelsestilladelse. Ud over det lovforslag vi drøfter i dag, er det allerede anført i de eksisterende tilladelsers særlige vilkår, at ingen rettighedshavere har krav på udnyttelse af uran.

Udvalget har desuden anmodet Naalakkersuisut om at redegøre for, hvordan forslaget vil påvirke eksisterende udnyttelsestilladelser, såfremt disse søger om at udvide eller ændre placeringen af licensområdet.

Forslaget finder ikke anvendelse for eksisterende udnyttelsestilladelser og påvirker derfor ikke disse, heller ikke hvis der søges om ændringer eller udvidelser af licensen. Forslaget gælder kun i de tilfælde, hvor den ansøgte udvidelse eller ændring reelt udgør en ny tilladelse.

Endvidere beder udvalget Naalakkersuisut redegøre for, hvorvidt indehavere af eksisterende udnyttelsestilladelser vil blive pålagt at foretage undersøgelser af uranindhold inden for det eksisterende licensområde, og i bekræftende fald hvad dette forventes at koste.

Da det fremgår af lovforslaget, at det ikke omfatter eksisterende udnyttelsestilladelser, vil disse ikke – som følge af forslaget - blive pålagt at foretage undersøgelser af uranindhold.

Udvalget beder Naalakkersuisut om at redegøre for, om forslaget vil få betydning for anlægsprojekter, hvor der skal sprænges fjeld og om der i fremtidige myndighedskrav til anlægsprojekter, vil blive stillet krav om undersøgelse af radioaktivt indhold, og hvad dette i givet fald vil medføre af omkostninger.

Forslaget finder kun anvendelse på mineprojekter i forbindelse med forundersøgelse, efterforskning eller udnyttelse af en ressource. Der henvises til lovforslagets § 1.

Udvalget har anmodet om at Naalakkersuisut redegør for, hvordan en ansøgning om småskalatilladelse skal håndteres efter forslagens eventuelle ikrafttræden. Særligt om en ansøger til en småskalatilladelse skal dokumentere, at grænseværdien på 100 ppm ikke er overskredet, eller om Naalakkersuisut vil foretage de nødvendige undersøgelser, og hvad en sådan undersøgelse forventes at koste.

Som det fremgår af lovforslagets bemærkninger, finder loven ikke anvendelse på småskalatilladelser. Naalakkersuisut gør dog opmærksom på, at der for småskalatilladelsers vedkommende allerede gælder et generalforbud mod brydning af radioaktive mineraler iht. råstoflovens § 33, stk. 1.

Endelig har udvalget spurgt til hvordan forslaget er i overensstemmelse med råstoflovens bestemmelser om indsamling og brydning af mineraler uden tilladelse. Udvalget ønsker at Naalakkersuisut redegør for hvordan Naalakkersuisut vil påse, at indsamling eller brydning af smykkesten ikke sker i områder med over 100 ppm uran.

Der henvises her til forslagens bemærkninger hvor det uddybes, at forslaget ikke finder anvendelse på indsamling og brydning af smykkesten. Der eksisterer allerede i råstoflovens § 45c, stk. 1 et generalforbud mod indsamling og brydning af radioaktive mineraler.

Et flertal i udvalget har indstillet forslaget til vedtagelse.

Jeg glæder mig på vegne af Naalakkersuisut over, at et flertal i udvalget har indstillet forslaget til vedtagelse i sin nuværende form.

Naalakkersuisut overlader med disse ord forslaget til 2. behandling.